

ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ

ORGANUL UNIUNEI GENERALE A NOTARILOR DIN ROMÂNIA
DIRECTOR: ALEXANDRU COMȘIA. REDACTOR: IOAN STOICA

SUMARUL:

1. Comunicatul Uniunii
2. Asupra funcțiunii și funcționarului
3. Pe marginea prăpastiei
4. Măsuri excepționale sau confiscări
5. Teorii și realitate
6. Guvernul și notarii
7. Mea culpa
8. Intre notari și primari
9. Examenul de capacitate și ocuparea primelor funcțiuni în Adm. locale
10. Iurisprudență.
11. Informațiuni.

Apare lunar — Abonamentul anual 300 Lei.

Pentru tot ceea ce privește redacția : cererile de abonamente, manuscrise, reviste, ziare, cărți etc. a se adresa la redacția revistei : *Cluj, Calca Moșilor 14*

Pentru tot ceea ce privește administrația : sumele de bani mandate postale, scrisori de valoare etc. a se adresa d-lui IOAN HAJDEU CASSIERUL UNIUNEI, NOTAR INCOCIUBA-MARE p. u. TINCA jud. Bihor. Sumele restante datorite revistei se vor trimite tot pe numele d-lui Ioan Hajdeu.

Alcătuït de d-nii:

T. C. Marinescu

Director General al Ministerului de Interne
Direcția Personalului
Secretar genera delegat

I. C. Nicolau

Director General în Ministerul de Interne

C. G. Grigorescu

Subdirector general în Ministerul de Agricultură și Domenii

A. Ch'per

Director în Ministerul de Agricultură și Domenii
Șeful Secției Pășunelor

Al. Lascarov-Moldovanu

Avocat cl. I, al Ministerului de Interne

Dr. V. Voiculescu

Medic Sanitar al Municipiului București

Petre Ștefănescu

Inspector General Administrativ în Ministerul de Interne

Recomandăm colegilor marel

„Indreptar Administrativ“

Pentru uzul tuturor funcționarilor din diferitele ramuri administrative ale țării. — Autorităților publice de toate felurile și toate gradele, — instituțiilor băncilor, studenților, etc.

Acest îndreptar, care de fapt, este un mare dicționar administrativ, cu totul nou în publicistica noastră românească, este menit a fi un îmbogățitor de cunoștințe un cruțator de energii și un îmbolditor de activități creatoare pe ogorul vieții noastre publice.

Consultarea lui va fi pentru oricine de un folos practic imediat și netăgăduit.

Autorii lui, gândindu-se că trebuie să facă din el o lucrare care să poată sta la îndemâna câtor mai mulți, n'au cruțat nici o jertfă și, deși lucrarea este impunător de voluminoasă, peste 800 pagini pe două coloane, cu litere compacte, au statornicit un preț popular de 400 (patru sute) lei volumul.

Indemnăm pe abonații și cititorii noștri, a-și opri din vreme exemplarele ce le sunt de nevoie, asigurându-i că banul lor va căpăta astfel o întrebuințare din cele mai rodnice.

Aviz

Rugăm abonații noștri, cari ne mai datorează încă unele sume pe anii trecuți să binevoiască a le achita de urgență. Nu putem socoti de sprijitori ai revistei noastre pe aceia, cari ne îngreuează apariția, prin neachitarea la timp a abonamentului. O revistă reclamă, sute de mii lei cheltueli anual și nu poate apăre regulat, dacă abonații nu achită la timp abonamentele. Ca organ care stăm în serviciul întregului corp notarial și administrației comunale, rugăm abonații noștri, ca fiecare să ne câștige câte un abonat nou, ca să putem mări revista.

A apărut:

Manual de drept constituțional Român

de **Dr. M. VARARU** Consilier în Comit. Central de revizuire profesor și docent universitar
I. Volum 120 pagini, format mic, pus la curent *cu întreaga Legislațiune, Doctrină și Jurisprudență a ultimei legislaturi. — Prețuri Lei 95.—*

In depozit la librăriile: Alcalay și Cartea Românească București.

Doriți să cunoașteți documentele cele mai noi păzite cu sfințenie în archiva Hoffburgului cari au eșit la lumină prin prăbușirea casei domnitoare Habsburg de Lotheringia ?

Atunci citiți marel roman istoric adaptat pt. film :

Avram Iancu

de: **Domokos H. B.**

Traducere din ungurește

de: **Dim. Iovănel.**

In acest roman sunt descrise — bazat pe documente istorice — în mod fascinant, evldențiind faptele glorioase și inima nobilă a acelu erou național al nostru, pe care poporul l-a numit încă în viață: Regele Munților !!!

468 pagini Lei 330.

Comenzile la Administrație: Cluj, Srt. General Drăgălina 120.

ADMINISTRATIA ROMÂNĂ

ORGANUL UNIUNEI GENERALE A NOTARILOR DIN ROMÂNIA
DIRECTOR: ALEXANDRU COMŞIA. REDACTOR: IOAN STOICA

UNIUNEA GENERALĂ A NOTARILOR COMUNALI DIN ROMÂNIA

NOTARI!

Ziarul „Dimineața” înțelegând importanța pe care o au notarii comunali în viața administrativă și gospodărească a satelor noastre și apreciind nevoile acestei prețioase categorii de funcționari de care depinde dezvoltarea primei celule a statului, va face loc în coloanele sale unei rubrici permanente, intitulată **„Viața notarilor comunali”**.

Notarii vor putea publica în cuprinsul ei toate dezideratele lor, vor găsi loc pentru toate problemele administrative și gospodărești și vor avea la îndemână cel mai eficient mijloc de contact cu opinia publică, așa cum numai ziarul „Dimineața” știe să-l ofere în chipul cel mai democratic cetitorilor ei.

Fiecare coleg are obligațiunea morală să colaboreze la rubrica „Viața notarilor comunali”.

Manuscrisele se vor trimite la redacția revistei noastre în Cluj, Calea Moșilor No. 14.

Totodată aducem la cunoștința colegilor că, am înființat la redacția noastră un serviciu contencios, unde colegii cari au diferite cauze la autorități sau instanțe judecătorești se pot adresa în scris sau prezentându-se în persoană.

Acest serviciu e condus de distinsul nostru colaborator Dr. Ion Brate jurisconsultul județului Cluj.

Presidiul.

Asupra funcțiunii și funcționarului

Pentru că se discută totdeauna chestiunea funcțiilor în Stat, ca și a funcțiunii, o peregrinare în aceste domenii le cred utile, pentru cunoașterea, atât a noțiunilor acestor două denumiri, cât și a istoricului lor.

Funcțiunea, din punct de vedere etimologic înseamnă tot ce se face sau trebuie să refacă pentru îndeplinirea obligațiilor sau îndatoririlor cari sunt impuse, de o însărcinare, un serviciu, un mandat. Titulatura — funcțiunea — servește — de cele mai multe ori să denumească și să deservească prin însărcinarea dată un serviciu public; și, ca urmare logică — funcționarul este chemat să îndeplinească un serviciu public.

În limbajul politic și administrativ nu este admis în classa funcționarilor publici de cât persoanele investite, prin natura serviciului lor, la împlinirea unei mici părți din autoritatea sau puterea publică. În afară de aceste delegațiuni, funcțiunile încredințate de Stat, nu dau celor investiți de cât calitatea de ofițeri publici și amployați.

Sunt între funcționarii publici, agenții de guvernământ, cari depind direct de puterea executivă.

Sunt multe State unde, nici azi nu au, funcționarii publici o situație definită prin un Statut de organizare și deci prin o lege care să-i încadreze și stabilizeze în Stat. Pozițiunea lor, legată de natura funcțiunii lor și caracterului instituțiilor politice, variază la infinit. Aceste instituțiuni influențează foarte puternic asupra condițiilor de numire de ierarhie de garanțiile de stabilitate, importanței funcțiilor lor, avantajele sau inconvenientele cari rezultă pentru cei investiți în diferite funcțiuni. Cu toate acestea, dacă este imposibil de găsit în diversele constituțiuni un ansamblu de dispozițiuni cari ar putea fi luate ca tip sau model. Alte state au făcut apel la oamenii cei mai pregătiți și recunoscuți cinstiți, suficiente garanții ca să obție din partea acestora un concurs inteligent și devotat.

Nimic nu-i mai grea — dealtfel decât reglementarea acestei materii. Dacă sunt anumite principii incontestabile și acceptate de toți, câte dificultăți se ridică însă când este vorba să se creeze regulile cari să prezideze la aplicarea lor. Alături de avantajele pe cari aceste reguli le procură, inconvenientele la care dau naștere, aplicarea vicioasă care poate fi făcută, creiază dificultăți cari fac ca toate soluțiunile să fie îndoelnice și să facă să fie suspectate eficacitatea și înțelepciunea desevârșirea lor.

Un Stat nu trebuie să admită și să creeze de cât funcțiunile necesare pentru punerea în mișcare a instituțiilor și sistemului său de guvernământ. Când necesitatea funcțiunii este recunoscută, trebuie să fie chemat să o ocupe cetățeanul cel mai apt. Și nu tre-

buie ca persoana să determine crearea funcțiuni, ci necesitatea acestei funcțiuni trebuie ca singură să motiveze alegerea funcționarului.

Trebuie, pe atât cât este posibil și permite mersul evenimentelor și modificările pe care instituțiunile și organizarea diverselor servicii le îngăduie, să fie în această organizare o fixitate suficientă pentru ca atribuțiunile să fie bine reglementate, ca experiența dată după ce a fost executată prin o suficientă durată de timp, să asigure situația funcționarilor și să fie apărați contra incertitudinii cari nasc o prea mare mobilitate în organizații ca să poată să-și consacre toată priceperea și puterea lor de muncă, fără nici o frică sau grije pentru ziua de mâine.

Cadrelle trebuie să fie stabilite așa fel că direcțiunea și impulsivitatea să fie coordonate într-o deplină unitate și regularitate, trebuie înlăturat personalul inutil, care nu face altceva de cât să încetineze inutil mersul administrației, care trebuie să fie urgentă, uniformă și sigură.

Direcțiunea nu-i utilă și sigură de cât atunci când este directă, activă și cât mai întinsă. Dacă cele de mai multe ori un mare număr de amployați au nevoie de a desfășura activitatea lor fizică pentru ca să satisfacă necesități multiple ale diverselor servicii, un personal conducător numeros este un pericol serios; un personal de inspecție prea mare este o inutilitate păgubitoare bugetului.

Cu toate acestea, dacă multiplicarea excesivă a funcționarilor este o măsură cu atât mai regretabilă pentru că vatamă buna funcționare a administrației, creind inutilități, încetineală în desfășurarea muncii și conflicte, micșorând importanța funcțiilor prin introducerea în cadre persoane puțin capabile și nedemne îngreuind sarcina tezaurului public, trebuie, pe de altă parte ca fiecare serviciu special să fie încredințat oamenilor cu pregătire serioasă pentru ca mersul serviciilor să fie asigurat și ca să nu sufere din cauza lipsei de aptitudine a funcționarilor și multiplicarea ocupațiilor, pe care le au de satisfăcut. Dacă aceste servicii sunt în adevăr bine distincte, va fi ușor de dat funcționarilor atribuțiuni bine definite și sub acțiunea generală a unității guvernamentale, vor putea funcționa util într-o oarecare măsură de independență și libertate.

Administrația diverselor servicii publice, au nevoie de o unitate, fără de care este anarhie. Nu poate să fie mai multe State într'un stat și toate serviciile publice trebuie să aibă un punct de apropiere comun. Nu trebuie însă exagerată nici aplicarea acestei legi de apropiere, care nu va recolta de cât atunci când va exista fără să îngreune, și să strângă funcționarii într'un efort comun, fără ca să-i privezi de acțiunea lor distinctă și de o justă independență.

Un exemplu ar fi preoții, cari fac parte totuși din clasa funcționarilor publici și cari au o dublă calitate și de funcționari în Stat deci cu o obligațiune distinctă și al oficiului ce îndeplinesc cu o libertate de acțiune independentă în cadrul Statului. Afară de această situația, separarea puterii administrative și judecătorești, această garanție prețioasă pentru libertate și societate, nu permit ca funcțiunea uneia din aceste categorii să fie sub dependența funcționarilor celelalte categorii.

Anumite servicii cer cunoștințe speciale și chiar tehnice; funcțiunile în acest caz sunt încredințate corporurilor tehnice respective, având ierarhia proprie și

într'un cerc determinat, o suficientă libertate de apreciere și de acțiune.

În Franța, funcțiunile publice, în ce privește personalul, sunt foarte numeroase, cadrele sunt prea multiplicare și foarte întinse. Legea finanțelor din 1849 prezintă guvernului obligație de a publica un tablou detaliat a tuturor funcțiunilor retribuite de stat, județe și comune. Dar pentru că publicarea lucrării cerute necesita 50 de volume a câte 600 de pagini și-ar fi antrenat cheltueli de personal de 500.000 frcs, ceea ce era o împovărare în bugetul Statului.

(Va urma)

V. IONESCU DARZEU

Pe marginea prăpastiei

Atâta ne-a mai rămas: Să strigăm din răsuputeri, ajutor! ajutor, căci ne prăpădim, suntem pierduți! Un strigăt desnădăjduit, care este cu atât mai lugubru, fiind lipsit de elixirul vieții: *Speranța* de a-ne sări cineva în ajutor, speranța de a-ne putea cineva mântui. Da, speranța ne-a părăsit, — dar pentru aceia strigăm. — În convulsiunile ultimelor efortări pentru existență intrezărim minuni imposibile... bunul Dzeu, care nu întârzie dar pune la încercare, întinde mâna Sa celor de pe marginea prăpastiei, celor cari nu mai au speranță, celor cari au rămas cu CREDINȚA, fie și numai cât un sămbure de muștar... Să nu triumfeze deci cioclii! Atâta credință ne-a mai rămas și aceasta constituie drojdia, care oblojită și încălzită de inunca desinteresată pentru propășirea binelui comun, va dospa dezvoltarea și emanciparea acestei Țări împinsă pe marginea prăpastiei!

Comunele din întreg cuprinsul Țării au intrat în agonie. O mare parte sunt deja stârvuri, cari numai pe hârtie, în date statistice moarte mai ocură. Dezvoltarea economică, financiară, culturală, — întreaga gospodărie, nu numai că s'a oprit pe loc, dar în pas galopant de două tacte și un timp, a regresat la marginea prăpastiei, unde nu mai este decât strigăt desnădăjduit, fără speranțe de mântuire. — Ajutor! — Mântuiți-ne, strigă vij: 99% din populația acestei Țări. Accente sfâșiitoare, horcăieli neînțelese, strigăte de desnădejde se aud, — și surzii le aud, — din toate comunele, persoane juridice, autonome, vii, cari trăiesc prin miile de fibre ce închiagă complexul activității și dezvoltării lor. — Notarii acestor comune,

singurii rămași să deie alarma, strigă cu glasul stins, glasuri cari poartă timbrul ultimelor sfârșiri a muribundului „flămând și gol“ asasinat la margine de drum. — Azi încă, se auză vij. — Măine, sunt sigur, vor striga morții. — Morții — și vor rânji maxilarele și orbitele pentru a-i vedea toți aceia cari având ochi, tot nu i-a văzut.

Morții, își vor tremura oasele scheletului în sunete lugubre, pentru a fi auziți de toți aceia, cari având urechi de auzit, totuși nu i-a auzit. — Și morții se răsbună grozav!

În fața înfiorătoarei prăpastii, la strigătele disperate a nenorociților, este o datorință creștinească a alerga, a ajuta. — Nu mai există creștini? — Nu mai există oameni?...

Nu! Hotărât putem zice că pentru noi nu, — acele ființe de cari s'au legat și se leagă încă speranțe, nu mai există. — Noi, nici speranță nu mai avem, — doar un drum de credință a mai rămas în noi.... Pentru noi, numai cel mai urgisit animal mai există, credinciosul animal, urgisit tocmai pentru aceia că este credincios, CÂINELE, în care toți dau cu piciorul, câinele huduit, flămânzit, animal care în orice împrejurări și condiții își face datoria. — Ideologi creștini de toate nuanțele, oameni după chipul și asemănarea lui Dzeu, — puteți râde. — Ne-am lepădat de voi de toți. — Ne a-ți înfrățit cu câinii, da, câinii cu câinii, — dar nu ne pare rău! La aceste animale aflăm cu prisosință ceea ce la voi la toți înzădar am căutat, înzădar am sperat a găsi.

A. BOERIU

Măsuri excepționale sau confiscări ?

Prin ștergerea datoriei de 1.700.000.000 Lei împrumutați dela Casa Penziilor, din sarcina statului, se comite o nedreptate strigătoare la cer, dacă impre-

ună cu suma abserisă nu se trece în portofoliul direct al Min. de Finanțe și restul averii Casei Penziilor, desființându-se complet Casa Autonomă a Penziilor,

a cărei conducere, măcar autorizată prin lege specială, nu poate face astfel de operațiuni în detrimentul fondului ce administrează, fără a se încurca în eventuale procese.

Capitalul Casei Penziilor se compune în prima linie din detrageri ce s'au făcut și se fac din salariile funcționarilor, deci înstrăinarea aceluia capital se poate face numai în mod anticonstituțional, sub formă de confiscare sau rechiziționare.

Atunci, când fondurile regionale de pensii s'au contopit în fondul general de pensii, încă nu s'au revoltat funcționarii interesați, pentru că își vedeau drepturile mai bine — garantate de un fond mai puternic, dar când s'a început cu măsurile excepționale, ca ne-luarea în considerare a anilor de războiu, decât numai în anumite cazuri și sub anumite forme, au început și nemulțumirile.

Dispozițiunea aceia din statut, că numai anii serviți efectiv în campanie și încă în armata română, nu și-a mai putut avea locul după desființarea fondurilor regionale, căci funcționarii din ținuturile alipite, nu au avut posibilitatea de a aduce patriei române această jertfă, iar acei funcționari, cari nu au fost înrolați, ci au făcut serviciu acasă, în birouri, au lucrat și pentru cei înrolați. Toți au jertfit acolo, unde li s'a cerut, sau unde au fost nevoiți să jertfească, deci toți au dreptul la același tratament, iar dacă s'au computat vre-unui funcționar anii de război, sub orice formă, — sub aceeași formă va trebui să se compute acei ani tuturor funcționarilor, cari în timpul

războiului au servit în birou sau în armată, indiferent că în ce birou, sau în ce armată au servit și afară poate de aceia, cari au servit în armatele roșii.

La preluarea fondurilor de pensii au fost funcționari cu anii de război și cu detrageri făcute în întregime sau în parte. Acei recunoscuți funcționari au fost preluați cu drepturi câștigate, deci au dreptul a-și pretinde oricând acele drepturi și întrucât nu li se vor da, le vor cere prin justiție, indiferent de faptul că fondul s'ar afla sub manipularea Casei Penziilor, sau va trece în mâna a treia și precum s'a înțeles a se prelua fondul ca atare, împreună cu el sau preluat de jure și sarcinile fondului, deci dreptatea se poate recunoaște și fără a mai aștepta, ca ea să se facă pe cale judiciară.

Momentan încă nu are rost, ca pensionarii să se scandalizeze, dar după ce se va constata, că suma abscrisă din sarcina statului, a fost un cadou pentru stat, atunci urmează să pornească nu numai pensionarii, ci de-odată cu ei toți funcționarii, cărora li s'au făcut detrageri pe seama fondului de pensii, iar dacă fondul de pensii a ajuns în situația binecuvântată, de a avea excedente, va urma să plătească pensiile puțin mai regulat și eventual să le urce în cadrele posibilității și de-așa, ca fondurile disponibile să nu se epuizeze dintr'odată, iar cadourile se vor putea face cu consimțământul îndreptățiților, adică a membrilor Casei de Pensii și nu numai din inițiativa conducerii ei.

I. SAS

Teorii și realitate

Este actuală și de importanță vitală pentru marea majoritate a comunelor noastre, Legea monopolului vânzării spiritului apărută în Mon. Of. No. 96—1932. Corpul notarial în totdeauna s'a ocupat cu această problemă, pentru că, prin legiferarea, reglementarea și punerea ei în aplicare în mod REAL, a fost și este convins că se pot lecuia atâtea rele adânc înrădăcinate în organizația noastră socială, se pot ușura atâtea sarcini puse în căra comunelor.

Dacă bine-mi aduc aminte, încă în Congresul nostru din anul 1929, colegul referent asupra situației financiare a comunelor și mijloacele de restabilire a echilibrului răsturnat, a propus ca toate brevetele de vânzare a beuturilor spirtoase din comunele rurale să se deie în exploatarea acestora și tot asemenea să se lase comunelor impositul agricol după facerii și producției spiritului din Mon. Of. No. 140—1930, unde la art. 179 și următorii avem TEORIILE, Dreptul de-a ține debite pentru vânzarea de beuturi spirtoase în comunele rurale este rezervat exclusiv comunei. Debitele rurale se exploatează prin dare în arendă de cătră Consiliul comunal... ș. a." Pentru pu-

pământurile rurale, care constituie un procent infim la partea venitelor din bugetul general al Statului. Venitele acestea ale comunelor ar înlocui multiplele taxe ce acestea au fost nevoite a înființa pentru a putea face față cheltuielilor crescânde. Aci țin a aminti că am văzut la comune mari-model, înființate taxe... pe găște, ferști, hoarne ș. a. Brevetele pentru vânzarea beuturilor spirtoase ar fi acoperit și ar acoperi și de prezent cheltuielile cu întreținerea școlilor, — impositul agricol, la comunele cari nu au absolut deloc venit, ar acoperi cheltuielile împreună cu administrația generală, la cele mai înstărite, ar alimenta an de an fondul pentru înzestrări, odilitate și orice progres sau dezvoltare a comunei.

Din aceste două propuneri, prima a și fost accentuată în teorie și încadrată în Legea asupra desnecei în aplicare a acestor teorii, s'au și luat apoi dispozițiuni de organele în drept: Ministere, Directorate, Prefecturi, Administrații Financiare, Preturi, Controlori, Perceptori, Agenți de tot soiul, dându-ne de lucru cu stabilirea numărului brevetelor după suflete, cu compunerea comisiilor prevăzute, publicarea

licitațiilor cu inserări în monitoare, buletine, reviste, jurnale... Până când a trebuit să ne lovim de REALITATEA noastră crasă, specifică: ORDIN IN SCRIS DE LA AGENTUL DE URMĂRIRE CA LEGEA ACEASTA E VAX, deciziile de tot felul date de autoritățile înșirate mai sus, sunt fără competență, tot lucrul și cheltuielile făcute de către comune sunt praf... BREVETELE NU SE MAI DAU IN ARENDA! Dacă acest ordin venea de sus de undeva, nu-l credeam, dar emanat dela agentul de urmărire, era plausibil, căci acesta, om real, a și cutreerat pe toți debitanții ca mare protector al acestora, aducându-le la cunoștință cazul. Și așa, debitele nu s'au dat în arendă, legea a rămas TEORIE. REALITATEA?... Imi aduc aminte de țiganul recrut sărmanul, care deasemenia se lupta cu aceste extremități și pe glasul lui se jeluia: „Tivoria, ca tivoria, dar praftica mă omoară“.

Pentru a ne reaminti numai cele întâmplute la timpul său cu aceasta lege și reamintindu-ne să nu mai alunecăm pe panta greșelilor ispășite și plătite deja, să vedem ce a fost: Până când toate autoritățile înșirate mai sus, întregul aparat al puterii executive se străduia la punerea în aplicare a legii, pe de altă parte, cei interesați direct, au deschis lupta pentru zădărnicierea realizării principiului care servea interesul obștesc. Și au pornit cărciumarii debitanți a ține congrese, a umple ziarele de articole în cari se jeluiau că sunt deposedați de drepturi câștigate, de brevetele cari la nașterea lor le erau legate mărtisor-talisman la gât. Au invocat chiar și art. 17 din Constituție, au chiar și amenințat Statul cu procese de despăgubire. Cea mai mare parte din presă le-a și susținut cauza, presa minoritară apoi și-a chiar și făcut de cap, — lucru explicabil, căci aceștia sunt majoritatea zdrobitoare a norocoșilor născuți în zodia porcului.

Au mai găsit în felul acesta la luptă și alte categorii de cetățeni asociați, dar nu cu acel rezultat plausibil, căci le lipsea cea mai eficace armă de luptă, miraculoasa MATERIE care întrece vestifa „iarbă a fiarelor“ din povești.

Cărciumarii asociați au dispus și dispun și de prezent de aceasta armă, căci, cine sunt oare potențatii comunelor rurale, cari joacă pe degete administrația cu tot aparatul său, cari trag toate sforăriile politicii noastre democratice, cari aleg primari, consilii, notari, preoți, învățători? Cărciumarii cu pumnul ridicat în care tin „detul“ plin cu a tot puternicul spirt. — ca și Jupiter cu trăsnetele și fulgerele, predominantă, dau directive, având la bază fiecare averi fabuloase, acaparate în timp miraculos de scurt. Au jertfit aceștia energie morală, — nu s'ar putea numi oare altfel aceasta energie a cărciumarului?, — și au jertfit din greu și materialicește, în natură. Pentru aceia au și avut rezultat!

Pe de altă parte, concomitent cu lupta cărciumarilor, au pornit la atac și ediția en gros a acestora: spirtarii greoi ca tunurile de 42 și tancurile cari nu cunosc obstacole. De sine înțeles că aceștia ca și minusculele aparate de mai sus, — provăzute cu tot felul de șurubării și alte arme perfecționate, adevărate uzini, — s'au întorțonat cu tot felul de ajutoare, perfecționându-și „bătăia“ până la cea mai mare depărtare și în toate direcțiile. Au putut prinde în solda lor oameni „mari“ „tari“ și „mulți“. Lupta s'a dat pe întreaga țară, având ca rezultat jale și obidire pe întreaga linie: CÂRCIUMARI AU RAPIT DREPTUL COMUNELOR CONFERIT DE LEGE, dreptul de existență, puterea și toată vloga de jertfă pentru școlile satelor. Spirtarii apoi au făcut-o en gros, așa după cum le și stetca bine: AU SECĂTUIT ȘI REDUS STATUL IN PRINCIPALUL SĂU VENIT: TAXELE DE SPIRT, producând cea mai faimoasă panama a țării „SPIRTUL NEGRU“, cu care ne-am clasașat imediat după Americani cu „Capone“ al lor. Așa au dansat miliardele, făcând lumea val vârtej, scoțând la iveală viermișori minusculi-semitiaristici, făcându-i oameni mari, inspectori, parainspectori, oameni „tari“ cari băteau cu milioanele, departe și în toate direcțiile. Aceste bătăi ne-au atins și pe funcționari în drepturile noastre, cari de pe timpul acestei panamale au rămas neplătite.

În rezumat, a fost: TEORIE FRUMOASĂ — SPIRT ALB și REALITATE plină de PANAMALE — SPIRT NEGRU.

Anul Domnului 1932, ne-a hărăzit o nouă Lege a monopolului vânzării spirtului și beuturilor spirtuoase, apărută în Mon. Of. No. 96—1932. Conține teorii foarte frumoase: art. 176 și următorii, îmbrățișează cu elan principiul preconizat de corpul notarilor, care pus în aplicare, ar înlocui faimosul timbru „cultural“ înființat pentru școli. Se repetă lucrările de realizare, mobilizat fiind din nou întregul aparat. Notarii mai ales, lucră din greu! Bietul cal de bătafe! Oare, care va fi rezultatul? Secretul viitorului? Cine nu învață din trecut și experiențe, se mângăie în optimismul acestei fraze! Tocmai acesta lasă însă larg deschisă ușa prognosticurilor. Să facem deci o prorocie, verosimilă, bazată și chiar împusă de împrejurările momentelor ce le trăim: Alegeri, politică desantată, propagandă cu toate mijloacele, cărciumarii mai tari ca ori când! Care va fi REALITATEA teoriei legii de mai sus?... În anul 1930. — spirt negru, — în anul 1932. — spirt... galben! — Bunule Doamne, combinarea acestor colori ne va fi viitorul? — Praf, cenușe, — jale și doliu?

Ormeniș-Treiscaune, Iunie 1932.

(Va urma)

A. BOIERIU

Guvernul și notarii

Câteva fapte vin să arate că nici de astă-dată nu se va face excepție dela moravurile noastre politice. Dacă reformele și inovațiile guvernelor de după război au început printr'un exod în lumea nevoiașilor slujbași dela sate, pornirile acestea neguroase ale cluburilor politice, nu găsesc încă astâmpăr și nu vor să cedeze măcar sub povara gravelor convulsiiuni economice în care ne sbatem.

Astfel în câteva județe, mai multor notari comunali li s'a cerut mutarea lor iar alții au și fost înlocuiți prin ordine arbitrare abia după câteva zile dela instalarea guvernului. Motivul? Este cel cunoscut și invocat de toate regimurile cari au practicat ilegalitatea. Notarii comunali ar fi făcut politică și cum prefectii se consideră singurii moștenitori ai acestei calități cetățenești — ceilalți funcționari din administrație devin schismatici de câte ori împrejurările îngăduie capriciul și anomalia.

E inutil să demonstrăm cât de absurdă și dăunătoare este șicana statornicită ca normă administrativă și cum în majoritatea cazurilor sunt persecutați tocmai funcționarii cei mai corecți și conștiincioși. Vom menționa însă altceva și anume, că de data aceasta nu pot fi salvate nici aparențele.

În timpul guvernării național-tărăniste, aplicarea reformei administrative a adus atât o nouă încadrarea a notarilor comunali cât și o mișcare generală în rândurile lor. Din acest punct de vedere guvernul Iorga a găsit o situație lichidată, iar în ce privește activitatea politică a notarilor comunali din Ardeal ea a fost inexistentă fiindcă însuș regimul trecut, nu avea o asemenea activitate. Nu s'ar putea vorbi deci de amestecul notarilor în alegeri deoarece ei erau limitați în atribuții prin reforma partidului național-tărănesc și mai puțin de un concurs ulterior fiindcă guvernul trecut nu se bazuia pe organizații politice la sate și prin urmare, nu aveau cui da sprijinul lor.

Asaltul ce se dă astăzi asupra existenței notarilor comunali din Ardeal nu găsește în asemenea împrejurări nici cea mai palidă justificare. El se înfățișează ca o șicană absurdă cu toate proporțiile de-a desorganiza viața administrativă și gospodărească a satelor de aici.

CE AR TREBUI SĂ ȘTIE GUVERNUL

Dar odată cu seria mutărilor se pune și o întrebare logică pentru guvern. Singura problemă în Ardeal este o dislocare în corpul notarilor comunali? Într'o vreme când sărăcia anarhizează masele și apar în viața noastră politică și socială cele mai îngrijorătoare fenomene — noul guvern n'a găsit altă preocupare decât să dovedească strășnicia lui față de notarii comunali?

Acești slujbași sunt în restanță cu salariile exact

de 20 de luni și cei mai mulți dintre ei se găsesc într'o mizerie rușinoasă, fiind nevoiți să-și cerșească hrana dela săteni. Și când așa se prezintă realitatea, hărțu-miște bieți slujbași inofensivi și demoralizați de mizerie, nu apare ea, ca o brutală sfidare a suferinții și sărăciei?

Apoi ar mai trebui să se ție seamă și de altceva. Singurii oameni cari mai țin echilibrul autorității de stat în mijlocul țaranilor sunt notarii comunali. În contact direct cu masele, ei mai pot furniza iluzia îndreptării și cu legături directe în celula vieții agrare, notarii mai pot alimenta încrederea colectivă într'o societate desorganizată și amenință de spirit revoluționar.

Când nu va mai exista nici această rezervă, statul își va pierde orice autoritate, ordinea existentă va intra în agonie iar spiritul colectiv de astăzi al țaranilor nu va mai întâmpina nici palida înfrânare a speranțelor. Iată un lucru care nu ar trebui să scape din vedere guvernului, un element de ponderare în acțiunea prefectilor de dictatori burzuluiți față de notarii comunali.

Căci unui funcționar căruia îi refuzi salariul de mai bine de un și jumătate și în plus îl silești să evacueze satul pentru că i s'a năzărit cutărui agent electoral — conștiința lui nu se cimentează pentru apărarea statului actual și nici nu faci din el instrument de certitudine în administrația publică. De bine de rău, de un an de zile, notarii din Ardeal aveau o stabilitate relativă și rămăseseră singură categorie de salariați publici, resemnați în fața mizeriei. Vrea oare guvernul să-i adune și pe ei în congrese sgomotoase și să se popularizeze protestul lor până în lumea satelor?

INTRE NOTARI ȘI POLITICĂ

În aceeași măsură mai este o obiecție de făcut chiar asupra fondului imputării ce li se adresează. Toate guvernele reproșează notarilor că fac politică pentru ca cei schimbați să fie înlocuiți tocmai cu oamenii cluburilor, concurenți la slujbele publice.

De unde teoria, că notarii în calitatea lor de cetățeni n'au dreptul să aibă convingeri politice, să-și exercite un drept cetățenesc și să-și manifesteze simpatia față de o grupare politică? Prin Constituție, sau alte legi sunt supuși unui regim de excepție iar reforma electorală, care implicit trezește interesul politic, le interzice dreptul de vot? O astfel de restricție nu există nicăeri și notarii comunali la fel ca toate celelalte categorii de profesioniști sunt în plenitudinea tuturor drepturilor cetățenești.

Singura restricțiune care li se poate cere este de a nu confunda politica cu administrația, iar dacă s'au ivit și astfel de cazuri, apoi vina nu este cătuși de pu-

țin a lor. Adevărul este, că unii dintre notari au fost forțați la asemenea confuzii de către guverne. Acestea au cerut presiuni asupra populației, persecuții împotriva adversarilor și hatăruri pentru partizani. Guvernele cu moravurile lor politicianiste au balcanizat administrația și au impus notarilor să se ție de pulpana agenților electorali pentru ca aceiași oameni să apară în postură de purificatori.

Dacă guvernul actual vrea într'adevăr să intro-

ducă o reformă serioasă și dreaptă n'are decât să le-gifereze stabilitatea notarilor și îngrădirea oricărui a-mestec al politicii în administrația comunală. Atunci în mod real va îndeplini un deziderat al vremii.

Deci stabilitate, în locul hărțuelii exasperante și independența notarilor față de cluburile politice și a-buzivele porniri ale prefecturilor.

V. MUNTEANU

Mea culpa

Numai de câteva săptămâni înainte s'a aranjat în una din sălile de concert din Viena un târg numit „Târgul din Trăscău“, în urma piesei „Mireasa din Trăscău“ jucată în teatrul Josefstädter.

La acest târg care s'a vizitat de un public select a lipsit complet prezența autorităților române din acel oraș.

Absența aceasta ar fi fost provocată că notarul român din acea piesă era înfățișat într'o persoană demoralizată, un funcționar decăzut etc.

Gestul consulului român, Brădiceanu, ne mulțumește de-și acest lucru s'a petrecut în străinătate. Dar manifestația aceasta credem că a fost mai mult pentru apărarea prestigiului extern al Țării noastre, căci înlăuntru din zi în zi ni se ciuntesc drepturile personale câștigate de atâtea decenii, ajungând cu vremea ca notarul să fie identic cu tipul jucat în piesa de mai sus.

Prestigiul unui notar, forța sa morală, scad din cauza legilor ce de la o vreme sunt aduse pentru dejosirea acestui corp, care nu merită acest tratament.

Încă prin legea pentru UA. din 1925, ni se mai recunoșteau oarecari drepturi, dar retrogradarea a crescut din an în an, până când în cel din urmă L. O. A. L. din 1929, ne-a adus într'o situație foarte critică.

Toți intelectualii cu o judecată obiectivă recunosc că acestui corp îi trebuie creată și menținută autoritatea de care se simtă nevoie imperioasă, dat fiind locul de exercitare al funcțiunii, unde are de luptat cu diferiți oameni cari în cele mai multe cazuri sunt analfabeți în științe de carte, iar ca supunere față de legi s'ar putea numi...

Dintre numeroasele articole ce au umplut coloanele revistelor noastre administrative în anii precedenți și curent nu voi cita decât părerea a lor două autorități competente în materie.

În „România Administrativă“ Nr. 1—2/1932, Dl D. Tomescu inspector general administrativ pretinde că notarul este primul pion al administrației.

Iar în „Administrația Română“ Nr. 1—2/1932, Dl Dr. Ion Brate juriconsultul județului Cluj scrie : „In comunele rurale, unde sunt și consilieri analfabeți

iar cultura primarului de multe ori se extinde în a-și putea semna numele și unde continuitatea în conducere prin organele eligibile nu se poate asigura trebuie creiată și menținută autoritatea notarului care este cel puțin tot atât de importantă ca a Prefectului în județ“.

Iată rolul de prima importanță recunoscut de specialiști, să vedem cum aceiași pretind recompensarea acestui rol:

Dl D. Tomescu, — „Notarilor să li se acorde dreptul la o mai bună salarizare, stabilitatea în funcțiune, posibilități de înaintare sau gradații și orice alte avantagii, cari le-ar mări atașamentul pentru această funcțiune și pentru localitatea în care servesc“.

Dl Dr. Ion Brate, — „Notarilor să li se permită așa cum prevede legea adm. din 1925, redactarea de acte fără caracter juridic iar celor cu pregătirea juridică și acte cu caracter juridic“... „Notarilor definitiv ar trebui să li se asigure stabilitatea și o eventuală mutare să nu fie admisibilă, decât la cerere sau ca pedeapsă disciplinară, în interes de serviciu nu are nici o rațiune să se facă, eliminând aceasta s'ar evita mutările de persecuție deghizate“.

Aceste sunt opinii publicate numai în coloanele revistelor administrative din anul curent, fără să mai menționăm nenumeratele strigăte de alarmă din anii precedenți.

Specialiștii astfel ne recunosc importanța, ne apreciază munca și propun recompense; *nu înțelegem de ce legiuitorii ne prigonesc, de ce munca noastră e desconsiderată, de ce răsplata nesocotită?*

Dacă privim viața pe care o duce actualmente un notar la sate, să nu ne mirăm că este influențată de articolele legii cari ne-au redus prestigiul și dejosit

Notarul este retribuit cu un salariu lunar care nu depășește, ba este chiar mai puțin ca salariul unui portar. Înainte cu câțiva ani notarul primea mai mult salariu și legea îi punca la dispoziție și alte resurse de venit, cu cari putea să-și acopere cheltuelile strict necesare unui trai omenesc. Ori aceste resurse azi nu mai există, din cauza grelei situații financiare în cari ne găsim.

Evident, că pe lângă salariul de azi, suntem nevoiți a ne închina fiecărui cămătar pentru un imprumuț, iar mai târziu suntem aduși în situația de a nu-l putea achita, făcând să scadă nu numai prestigiul nostru de funcționar al statului, ci și cinstea de om ce ne-a rămas încă neștirbită.

Incet-încet, aplicarea legii de astăzi, va da naștere unui notar, de care le va fi rușine conducătorilor noștri de mâine.

Ridicăm deci ultimul nostru glas disperat către toți conducătorii acestei Țări, de a îndrepta această situație intolerabilă, căci dacă va continua nepăsarea aceasta, peste câțva timp acest corp va fi reprezentat în piesele de teatru în străinătate ca un personaj de batjocură și atunci reprezentanții noștri nu vor putea

ridica glasul lor în contra rușinării și dejosirii notarului român.

Apreciind rolul însemnat al notarului în gama administrației românești, cerem restabilirea lui la locul ce i se cuvine, putându-și exercita cu demnitate adevărata funcție de conducător al administrației rurale.

Dacă în acest ultim ceas vom rămâne neascultați și strigățile noastre disperate î-și vor avea ecoul în pustiu, atunci ne mai rămâne disperatul apel la o poezie în sac și cenușă și regretând pasul spre cariera de notar, să ne batem pieptul strigând! Mea culpa, Mea maxima culpa...

Covrig Luca notar

Intre notari și primari

În continuarea anchetei pe care am întreprins-o între notarii din Ardeal, am ajuns la alte câteva constatări interesante, cari pun în lumină vie opera stăruitoare și consecventă cu ajutorul căreia se tinde la prăbușirea unei vechi tradiții de administrație rurală.

E vorba de ofițerul stării civile.

Inutil — cred să mai demonstrăm ce însemnează pentru un stat civilizat, registrul de stare civilă, sau „matricula“, cum i se spunea în Ardeal. În forma în care era condus acest registru până acum câțiva ani, el era oglinda retrospectivă și pururi actuală a întregii țări: o statistică la zi care făcea de prisos orice recensământ al populației. Era atât de bine condus încât printr'o simplă telegramă dată de ministrul de interne se cunoștea în decurs de 12 ore situația exactă a tuturor celor ce trăiesc în acest moment în cuprinsul țării. Căci acest registru era o adevărată podoabă caniculară. Masiv și mai ales bine întreținut spre a rezista implacabilul uzaj al vremii, el era închis în permanență într'o casă de fier, asemenea banilor și hârtiilor de valoare. Înscriserile se făceau cu atenție caligrafică atât de meticuloasă, încât constituia punctul de ambiție al oricărui notar, să-l arate unui inspector sau autorității superioare de control.

Apoi un îndreptar special, cuprindea termenii admiși de legea stării civile pentru înscrierea cazurilor specifice, spre a se curma dela început posibilitățile de mistificare ale celor cu imaginația mai generoasă.

O greșală comisă, nu se mai putea corecta sub nici o formă de către cel care a săvârșit-o. De pildă în loc de „Ion“, i-a scris „Ioan“, sau în loc de 35 ani, i-a scris 36 ani. Trebuia să rămână așa.

În schimb notarul care a greșit trebuia să facă imediat o cerere de rectificare către pretor să arate cazul și să propună admiterea rectificării, în rubrica specială a registrului, destinată unor asemenea corec-

ții. Pretorul la rândul său examina cazul și dădea o decizie în regulă și numai după aceasta filieră permanentizată pentru asigurarea exactității registrului stării civile notarul putea face rectificarea cerută.

Iată un sugestiv exemplu de administrație și iată un caz demonstrativ de grije incomparabilă care se punea în conducerea acestor registre de o admirabilă factură exterioară și de un cuprins riguros exact.

Nimeni nu se va mai îndoi în urma exemplelor date, că registrele stării civile din Ardeal erau mozaicuri permanente și strict actuale în arhitectura de fiecare moment al recensământului populației.

La sfârșitul anului, notarul confecționa două copii exacte de pe registre pe imprimare speciale cari erau apoi înaintate la prefectura județului spre a se depune una din ele în arhiva locală iar cealaltă spre a se înainta ministerului de interne.

Notarul nu putea permite nici măcar practicianului său — bacalaureat și diplomat — să facă înscrieri în matriculă. Numai el și substitutul său legal avea dreptul de a opera notații sub răspunderea unor grave sancțiuni materiale și penale.

Dar neastâmpărul nostru legiferator s'a năpăstuit și în acest domeniu în adevăr depărtat de preocupările zilnice și care putea rămânea așa cum a fost spre a fi copiat și în altă parte. Nu era nici un motiv serios pentru inovații în această ordine și mai ales nu exista nici o plângere care să determine pe legiuitor de a modifica buna orânduire experimentată un atât lung șir de ani.

Cu toate acestea într'o bună zi au apărut... registrele cele noi. Niște biete broșuri fără scorte, expuse risipei și pierderii au luat locul formidabilelor registre de altă dată. Și pentruca opera să fie desăvârșită s'a dat însărcinarea de ofițeri ai stării civile primarilor rurali.

Acum, firește, noi nu avem nimic de obiectat con-

tra bravilor primari ardeleni. Ei sunt oameni fruntași din sat — cel puțin în regulă generală, — așa că nu li se pot cere mai mult, decât a fi buni gospodari în cuprinsul comunelor.

Dar ce caută ei în mecanismul complicat al registrului de stare civilă, unde se cere carte și grije, unde o virgulă, un punct, o linioară, o eroare de scris, schimbă de sus până jos fișa personală a unui cetățean? Ce caută ei în marea răspundere a caligrafiei, ortografiei și stilistice speciale din starea civilă, mai ales în regiunile izolate unde știința iscăririi numelui abea acum începe să fie un deziderat?

Este destul să citim două cazuri pe cât de amuzante pe atât de penibile prin anomalia lor. Într-o comună din Maramureș părintele copilului lămurind pe primar că e ceferist, conducătorul gospodăriei comunale a înscris prompt la rubrica numelui de botez,

„ceferist“ — omul bănuind că așa voia să fie botezat copilul. În alt sat apoi o fetiță pur și simplu n'a fost înscrisă fiindcă primarul nu știa cum se scrie Margareta.

În fața unor asemenea încurcături, notarii au tot dreptul să — întrebe, cari au fost criteriile pentru introducerea inovației și cum se vor putea repara greșelile inevitabile de astăzi? Care este logica schimbării? Este un lucru practic ca atribuția unor oameni cu toată pregătirea necesară, să degenereze în anomalii nu-mai fiindcă li s'a năzărit unor politicieni că notarii comunali au prea multe însărcinări? Dacă da, suntem curioși să știm: cui folosește? Interesului public, nu. Primarilor nu, căci ei se dispensează bucuros de această onoare.

Atunci cui?

V. MUNTEANU

Examenul de capacitate și ocuparea primelor funcțiuni în Administrațiile locale

Chestiunea examenului de capacitate prevăzut de Statutul Funcționarilor publici și Regulamentul de aplicare al acestei Legi, (Ar. 37 din lege și 73 din Regulament) a fost mult discutată mai ales în anii din urmă și în special după punerea în aplicare a Legi O. A. L.

Înainte de punerea în aplicare a acestei legi discuția a avut loc în două ordine de idei și a pasionat teoreticienii și doctrinariii dreptului administrativ, împărțindu-i pe aceștia în două tabere, fie care încercând a argumenta punctul său de vedere, dupăcum se afla în categoria acelor care în general susțineau teza care impune examenul de capacitate, indiferent de studiile pe care le posed, sau că acest examen este necesar numai candidaților cari au la baza studiilor mai puțin decât patru clase secundare.

În urma articolelor publicate și discuțiilor ce au avut loc în diferitele Reviste de specialitate se pare că întreagă chestiunea a început să se cristalizeze în sensul ca cei din ultima tabără au reușit influențând practica administrativă, astfel ca azi nu numai că nu se cere acest examen candidaților (trați) (diplome universitare și bacalaureat) cari intră în primele funcțiuni administrative, dar s-a mers și mai departe și făcându-se o interpretare extensivă a legii, sau numit direct în funcțiuni mai înalte doctori și licențiați în drept, deși legea la aparență este categorică neadmitând — cu excepția specialiștilor, chestiune ce vom discuta-o cu altă ocazie — numiri decât în primul grad de funcțiune indiferent de studiile ce le au candidații.

După intrarea în vigoare a L. O. A. L. se pare că aceasta chestiune s'a clarificat complet pentru

funcționarii Administrațiilor locale întrucât această lege având dispoziții mai clare, chestiunea examenului de capacitate impus de Statutul Funcționarilor publici, nu se mai pretează discuției, acest examen fiind pur și simplu desființat pentru funcționarii acestei Administrații.

Pentru a ne convinge de această afirmație, nu avem decât să analizăm dispozițiile și conținutul art. 183 și 184 din L. O. A. L.

În primul articol se stabilesc condițiunile privitoare la funcționarii administrativi locali.

Din conținutul acestuia rezultă, că funcționarul trebuie să îndeplinească în mod neîndoelnic condițiunile generale, impuse funcționarilor Statului, astfel că partea respectivă din Statut (art. 5) se aplică în întregime și funcționarilor județeni și comunali. În ce privește condițiunile speciale, adică condițiunile de studii și examene, acest articol abrogă condițiunile speciale ale statutului, stabilind pentru fiecare categorie de funcționari după localitatea reședinței administrației la care îndeplinesc serviciul, studiile ce trebuie să le posedă candidații, fără a se face amintire la acest loc de examenul de capacitate prevăzut de statut.

Ori dacă legiuitorul avea intenția să mențină acest examen și pentru funcționarii județeni și comunali nimic nu-l împedea a prevedea expres în lege aceasta într'un singur articol în care să fi dispus ca toate condițiunile de admisibilitate în funcțiunile Administrațiilor locale, sunt acele prevăzute de Statut, fără a mai stabili noi condițiuni speciale așa cum le-a stabilit.

Pentru a ne da seama mai bine despre desființarea de drept și legală a acestui examen, trebuie să ținem

nem seamă de împrejurările speciale, cari au determinat pe legiuitorul acelor timpuri și de condițiunile între cari atunci serviciile statului aveau posibilitatea să-și recruteze personalul necesar. La acea epocă cu regret trebuie să constatăm că recrutarea elementelor de valoare și bine pregătite în funcțiunile publice era o excepție, atât din cauza lipsei de candidați titrați cât și din cauza situației materiale ce oferea o funcțiune administrativă, când puținii licențiați și doctori în drept, preferau să intre în magistratură, advocatură sau politică unde aveau o altă situație socială și perspective materiale mai avantajoase, astfel că s'a ajuns la expedientul legal al introducerii examenului de capacitate cu ajutorul căruia se selecționau elementele ce intrau în administrație și pe care candidatul posedându-l ajungea din lipsa candidaților titrați, lesne în funcțiuni pe cari nu le meritau, dar la care aveau un acces legal.

La data punerii în aplicare a legii O. A. L. situația din anul 1924 era cu totul schimbată. Acum există, dacă nu un surplus, un număr suficient de titrați și bacalaureați dintre cari să se poată recruta funcționarii administrativi fără a mai fi nevoie de menținerea și pe mai departe a aceluia filtru de selecționare, numit examen de capacitate, a cărui scop era constatarea limitei cunoștințelor generale strict necesare unui individ care face parte din corpul funcționarilor publici.

Legiuitorul din 1929, ținând astfel seamă de situația schimbată, între condițiunile speciale nu mai pune și pe aceea a examenului de capacitate, nefiind acesta de asta dată util și întrucât și-a dat seama că este un non sens a supune un candidat cu patru clase secundare, bacalaureat sau diploma universitară, la un examen ce se pretinde unui elev de clasa patra primară, atâta vreme cât candidatul are la bază studii mai superioare.

Trebuie să observăm ca art. 183 din L. O. A. L.

este categoric în sensul ca nu admite nici o excepție astfel că nimeni nu poate ocupa decât funcțiunea corespunzătoare studiilor ce posed. Or aceasta dispoziție categorică s'a luat pentru motivul că ne mai existând teama lipsei de candidați titrați, nu era necesară menținerea examenului de capacitate ca un mijloc de selecționare a funcționarilor, care de altfel s'a dovedit a fi neducător la scop dând loc și ansă la cocoțarea unor elemente pe cea mai înaltă treaptă a erarhiei funcționărești deși era numai absolvent al unei școli primare, trimitând din înălțimea sa olimpică fulgerile ascuțite a ignoranțelor ce-i servesc de pedestal.

Al doilea argument în favorul tezei ce o susținem este dispoziția art. 184 în care se spune expres că numai acele dispoziții din statutul funcționarilor publici se mențin și pentru funcționarii administrațiilor locale, cari nu sunt contrarii cu dispozițiunile L. O. A. L. Or aceasta lege stabilind noi condițiuni speciale pentru ocuparea funcțiilor administrative între cari nu se face amintire și nu se enumeră și examenul de capacitate, e neîndoelnic și în baza celor mai sus arătate logic, ca dispozițiunile corespunzătoare din statutul funcționarilor publici relative la acest examen să fie abrogate.

Acestei situații de drept urmând ai corespunde și o situație de fapt amăsurat dispozițiunilor legale, cred, ca dând publicității această modestă interpretare a textelor de cari am făcut amintire mai sus, voi putea contribui cu o părticică infim de mică, la evitarea unor spectacole cum sunt parodiile ce se cheamă examen de capacitate, unde se pot vedea licențiați și doctori în drept precum și bacalaureați supuși unor chestionări de ordin elementar cari sunt jignitoare și umilitoare pentru persoanele cu studii.

IONEL IANUL

lic. în drept. not. juđ.

JURISPRUDENȚE

No. C. III. 4066—1931/8.

IN NUMELE LEGII,

Luându-se în desbatere procesul pornit de reclamantul Gheorghe Milencovici din Carașova reprezentat prin Dl. Dr. Dimitrie Nistor avocat din Timișoara, în contra pârâților: 1. Ministerul de Interne ad interim din București, reprezentat prin Dl. Vasile Roșu avocat din Timișoara și 2. pârâta Prefectura județului Caraș, reprezentat prin Dl. Ion Dongorozi, prefect de județ din Oravița, reprezentată prin Dl. Dr. Aurel Cozma avocat din Timișoara, pentru anularea deciziei și reîntegrare în post, prin acțiunea introdusă conform legii contenciosului administrativ, înaintea

Curtii de Apel Timișoara, în ziua de 10 Octombrie 1931 sub No. C. III. 4066—1931.

CURTEA.

a dat după terminarea dezbaterii orale din ziua de 15 Maiu 1932 astăzi în ziua de mai sus, următoarea

DECIZIUNE;

Admite acțiunea, declară ilegală deciziunea cu No. 11574—1931 din 11 Septembrie 1931, dată de Prefectura județului Caraș, anulează această deciziune și obligă Ministerul de Interne și Prefectura județului Caraș ca sub sancțiunea prevăzută de art. 7 din legea contenciosului administrativ, să reîntegreze pe reclamant în postul de notar în comuna Steierdorf-

Anina și să-i plătească în termen de 15 zile sub sancțiunea execuției 3532 (treimiicincisutetreizecișidoi) lei cheltueli de judecată.

M o t i v e l e :

Reclamantul prin acțiunea s'a atacă deciziunea cu No. 11574—1932 din 11 Septembrie 1931, dată de Prefectura județului Caraș și cere anularea acestei deciziuni și obligarea Prefecturii jud. Caraș și Ministerului de Interne să-l reîntegreze în postul de notar din comuna Steierdorf-Anina și să suporte cheltuelile de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul expune în esență că, dela 22 August 1927 a funcționat în calitate de notar la comuna Steierdorf-Anina, funcțiune în care a fost confirmat și prin decizia Directoratului VII. Timișoara, cu No. 4200—1930 din 27 Aug. 1930.

Că în aceasta situație a fost la data când Prefectura jud. Caraș bazându-se pe noua regrupare a comunelor din jud. Caraș și pe avizul subcomisiunei pentru numiri și înaintări, în virtutea art. unic din legea pentru modificarea unor dispozițiuni a legii pentru organizarea administrației locale, apărută în Mon. Of. No. 161 din 15 Iulie 1931, prin Deciziunea atacată, l'a a numit notar definitiv la comuna Carașova.

Susține că prin aceasta numire au fost lezate drepturile și interesele sale, fără nici un motiv și că deciziunea atacată este abuzivă și ilegală, deoarece noua lege pe care se bazează deciziunea, stabilește principiul ca notarii comunali vor fi numiți de Prefect, că ei redevin funcționari de stat și totodată că actualii notari proveniți din notari stabili, își păstrează drepturile câștigate.

Că în urma redobândirii de către notari a caracterului de funcționari de stat, ei urmau să fie preluați de stat, cu recunoașterea drepturilor câștigate, și dacă Prefectul în urma acestei legi l'a numit din nou, nu putea fi numit de cât în postul pe care l'a avut.

Se referă atât la dispozițiunile legii cât la instrucțiunile Ministerului de Interne și susține că nu era nevoie de numirea notarilor la toate comunele, ci numai la comunele nou create prin regruparea satelor, care urma să fie numiți notari dintre cei stabili, rămași fără post în urma regrupării.

Susține în fine că Prefectura județului Caraș, a interpretat greșit dispozițiunile legii, generalizând numirile la toate notariatele din județ și nelimitându-se numai la numirile necesare în urma regrupării satelor.

Că pentru a da aparența de legalitate a luat și avizul subcomisiunei pentru propuneri de numiri și înaintări, fără a motiva cu nimic deciziunea atacată, astfel că în lipsa condițiunilor legale, numirea ce s'a făcut este nulă și nu poate produce nici efectele unei transferări dela un post la altul, pentrucă lipsește interesul de serviciu, în baza căruia s'ar fi putut face

o astfel de transferare, care în cazul datare caracterul unei pedespe disciplinare, notariatul Carașova fiind inferior din Steierdorf-Anina.

Cere anularea deciziunei și reîntegrarea în postul avut.

Cauza a fost expusă și debătută oral, după cum se constată în procesele verbale ale debaterilor ținute la 4 și 11 Decembrie 1931, și la 3 Februarie, 17 Martie și 13 Mai 1932. La dezbaterile orale, reclamantul a expus acțiunea așa cum a fost formulată și a susținut în esență că, prin actele anexate la acțiune a făcut dovada că era notar definitiv și stabil din anul 1927 la comuna Steierdorf-Anina, că din actele primate de la prefectura județului Caraș, rezultă că la Comunele Steierdorf-Anina și Carașova nu s-a făcut nici o modificare prin regruparea satelor, și că potrivit disp. art. unic din legea publicată în Mon. Oficial No. 161 din 15 Iulie 1931 urma să fie numit tot la Steierdorf-Anina, respectându-i-se astfel drepturile câștigate că potrivit disp. art. 7 și 50 din legea statului funcționarilor publici, nu putea fi numit la notariatul Carașova de cât dacă s-ar fi motivat aceasta în interesul serviciului, că de oarece avizul subcomisiunei pentru propuneri, pentru numiri și înaintări, nemotivând cu nimic necesitatea numirii sale la Carașova aceasta numere nefiind de cât o transferare nemotivată, este ilegală și urmează a fi anulată și reclamantul să fie reîntegrat în postul de notar al comunei Steierdorf-Anina.

Reprezentantul pârâtului Ministerul de Interne a cerut scoaterea sa din cauză cu cheltueli, pentru că deciziunea atacată a fost dată de Prefectul județului Caraș și nu vede nici o legătură juridică între Minister și Prefectură în privința numirii reclamantului, care potrivit legii este dată în căderea Prefectului.

În fond susține că reclamantul nu este funcționar stabil deoarece certificatele prezentate nu fac dovada stabilității, deci nu are dreptul la acțiunea în contencios, căci din certificate se constată că este numai definitiv și nu se poate prevala de stabilitate nici în baza legii administrative din 1925 nici acelei din 1929, că prin numirea sa la Carașova i s-au respectat drepturile câștigate, fiind numit tot notar definitiv și numai dacă ar fi fost inamovibil, s-ar fi putut plânge că n-a fost numit la Steierdorf Anina. În concluziuni susține că deciziunea atacată este legală și cere respingerea acțiunei cu cheltueli de judecată.

Reprezentantul Prefecturii județului Caraș susține în esență că potrivit disp. art. unic din legea modificatoare din 15 Iulie 1931, Prefectul a fost în drept să numească pe reclamant, la orice notariat, că numindu-l notar definitiv la Carașova, i-a respectat drepturile câștigate de notar definitiv că, nu se poate plânge că notariatul Carașova ar fi inferior celui de la Steierdorf-Anina. Toate notariatele fiind egale înaintea legii și că întrucât a luat în avizul comisiunei

pentru propuneri de numiri și înaintări, numirea reclamantului a fost legală și acțiunea sa e neintemeiată, de oarece nu poate fi considerată ca transferare, ci ca numire nouă. Mai departe se asociază la susținerile reprezentantului Ministerului de Interne.

Reprez. reclamantului, referindu-se la susținerile reprez. pârâtului Ministerul de Interne, susține că Prefectul este organul subaltern al Ministerului, potrivit disp. art. 272 din legea org. adm. locale și pentru a putea săli Prefectura la executarea deciziei a fost nevoit să cheme în judecată și pe Ministerul de Interne ca organ administrativ central. Menține celelalte concluziuni.

C u r t e a D e l i b e r â n d

Având în vedere expunerile din acțiunea reclamantului și conținutul actelor anexate în copie la acțiune și necontestate de pârâți precum și susținerile orale ale părților și conținutul actelor depuse de pârâta Prefectura județului Caraș. Stabilește în fapt următoarele:

Reclamantul Gheorghe Milencovici a fost confirmat notar definitiv la notariatul Carașova, prin deciziunea cu No. 2620—1926 din 22 Martie 1926 a Prefecturii județului Caraș.

Prin deciziunea cu No. 10473—1927, din 22 August a Prefecturii jud. Caraș, reclamantul a fost transferat în interes de serviciu, în aceeași calitate la notariatul Steierdorf-Anina și a funcționat la acest notariat până la 10 Iulie 1930, când în urma dispozițiilor art. 173 din legea pentru organizarea adm. locale, din 3 August 1929, a fost numit de către Consiliul comunal (Com. Int.) a comunei Steierdorf-Anina ca notar comunal în aceea comună, funcțiune în care a fost confirmat prin deciziunea cu No. 4300—1930 din 27 August 1930, a Directoratului Ministerial, VII din Timișoara, în baza disp. art. 178 din legea org. adm. locale.

În urma modificării legii pentru organizarea administrației locale prin dispozițiile art. unu al legii publicată în Monitorul Oficial No. 161 din 15 Iulie 1931, Prefectura jud. Caraș prin deciziunea cu Nr. 11574—1931 din 11 Septembrie 1931 luând avizul subcomisiunii pentru propuneri de numiri și înaintări, dat în ședința de la 11 Septembrie 1931 în virtutea disp. art. unic din legea mai sus indicată, numește pe reclamantul Gh. Milencovici notar definitiv, ca notar definitiv la notariatul Carașova.

Această deciziune este atacată de reclamant, ca ilegală.

Având în vedere, că prin disp. art. unic al legii publicată în Mon. Of. Nr. 161 din 15 Iulie 1931, lit. A și B se desființează împărțirile administrative sătești și se reînființează comuna rurală compusă din unul sau mai multe sate grupate, iar prin disp. de sub lit. c. al. 6 și 7 din aceeași lege, se dispune ca notarii vor fi numiți de Prefect și că actuali notari, pro-

veniți din notarii stabili, își păstrează drepturile câștigate și redevin funcționari de stat.

Având în vedere că prin instrucțiunile date de Ministerul de Interne, Direcțiunea administrației locale sub Nr. 12192 din 15 Iulie 1931 asupra aplicării legii se lămurește modul cum urmează a se face numirea notarilor la noile comune și atrăgându-se atenția că legea recunoaște drepturile actualilor notari, proveniți din notar stabil găsiți în funcție la 31 Decembrie 1931, recomandă Prefecturilor ca numirea notarilor la noile comune să se facă în primul rând din aceste elemente și pe cât posibil în localitățile unde au funcționat la aceea dată.

Având în vedere că din starea de fapt mai sus expusă rezultă că, reclamantul era notar definitiv încă din 1926 și că la data punerii în aplicare a noii legi din 1931, funcționa ca notar la comuna Steierdorf-Anina, unde fuse transferat în calitate de notar definitiv, în August 1927 și numit apoi și confirmat la acelaș notariat potrivit disp. art. 178 din legea ord. adm. locale din 3 August 1929.

Având în vedere că potrivit disp. art. 7 din legea Statutului funcționarilor publici, reclamantul ca funcționar public definitiv se bucură de stabilitate și că potrivit dispozițiilor aceluiaș articol combinate și disp. art. 50 din legea pentru statutul funcționarilor publici, în calitate de funcționar stabil, nu putea fi transferat din postul său decât în interes de serviciu și cu avizul conform al comisiunii pentru propuneri de numiri și înaintări.

Considerând, că potrivit disp. art. unic al legii din 15 Iulie 1931, reclamantul redevinând funcționar de stat și fiind provenit din notar stabil, își păstrează drepturile câștigate, — deci și stabilitatea care îl pune la adăpost de orice transferare care nu s'ar face în conformitate cu disp. art. 50 din statutul funcționarilor publici, mai sus expuse.

Având în vedere că din lucrările referitoare la regruparea comunelor și numirea notarilor din jud. Caraș, primite dela Prefectura județului Caraș cu adresa Nr. 18818—1931 din 9 Ianuarie 1932, se constată în fapt, că în urma regrupării comunelor efectuată în jud. Caraș, pentru aplicarea disp. art. unic din legea din 15 Iulie 1931, comunele Carașova și Steierdorf-Anina n'au suferit nici o modificare în componerea lor.

Considerând că astfel fiind, potrivit prevederilor art. unic lit. c. al. 6 și 7 al legii și instrucțiunilor date de Ministerul de Interne pentru aplicarea legii, invocate mai sus, reclamantul care la punerea în aplicare a legii a fost găsit în funcțiunea de notar al comunei Steierdorf-Anina, — care comună a rămas nemodificată prin regruparea comunelor efectuate în Jud. Caraș, urma să fie menținut ca notar la aceeași comună și chiar dacă Prefectul județului Caraș a găsit necesar ca în aplicarea disp. legii, să numească din nou pe

toți notarii, reclamantul urma să fie numit la notariatul comunei Steierdorf-Anina căci numai astfel i-se respectau drepturile câștigate mai sus expuse.

Având în vedere că intrucât Prefectura Județului Caraș, ar fi găsit necesar în interesul serviciului să numească pe reclamant la notariatul Carașova în loc de notariatul Steierdorf-Anina, aceasta ar fi putut-o face, însă cu respectarea disp. art. 50 din legea statutului funcționarilor publici, mai sus expuse, numirea reclamantului la Carașova, ne fiind altceva decât o transferare, dată fiind situația lui în momentul punerii în aplicare a legii și disp. art. unic lit. c. al. 7 din lege.

Având în vedere însă că prin avizul cuprins în procesul verbal cu Nr. 1—1931, dat de subcomisiunea pentru propuneri de numiri și înaintări în ziua de 11 Septembrie 1931, primit pe lângă adresa cu Nr. 6899 1932 din 1 Aprilie 1932 a Prefecturii Jud. Caraș, pe baza căruia s'a dat deciziunea cu Nr. 11574—1931 prin care reclamantul a fost numit notar la Carașova, nu se motivează cu nimic necesitatea sau interesul serviciului, care ar fi impus numirea reclamantului la Carașova în loc de Steierdorf-Anina.

Considerând că astfel fiind, deoarece numirea reclamantului la notariatul Carașova s'a făcut cu călcarea disp. art. unic lit. c. al. 7 din legea din 15 Iulie 1931 și a disp. art. 50 din legea pentru Statutul funcționarilor publici și prin aceasta numire s'au vătămât drepturile câștigate ale reclamantului, dânsul a fost îndreptățit, potrivit disp. art. 1 și 4 din legea pentru contenciosul Administrativ, să ceară anularea deciziunii de numire la Carașova, deciziunea care este un act administrativ de autoritate, făcut cu călcarea legii și Curtea potrivit disp. art. 6 din legea contenciosului administrativ, găsind acțiunea reclamantului întemeiată, a declarat ilegală deciziunea atacată și anulând-o a obligat pe pârât să reîntegreze pe reclamant în postul pe care la avut la notariatul comunei Steierdorf-Anina, sub sancțiunea prevăzută de art. 7 din legea contenciosului Administrativ.

Obiecțiunea reprezentantului pârâtului Ministerului de Interne că nu se află în nici o legătură juridică între Minister și Prefectură jud. Caraș, în privința numirii reclamantului și cererea pârâtului de a fi scos din cauză, Curtea n'a găsit-o întemeiată, pentru că potrivit disp. art. 272 din legea pentru organizarea administrației locale, Prefectul de județ este delegatul Ministerului de Interne, care este organul administrativ central și care are supravegherea îndeplinirii atribuțiilor date prin lege Prefectului de județ.

Obligarea pârâților de a plăti reclamantului cheltuielile de judecată, se bazează pe disp. art. 425 pr. civ. iar suma cheltuielilor s'a stabilit potrivit prevederilor art. 50 din legea pentru accelerarea judecăților.

Pentru aceste motive, Curtea a pronunțat deciziunea din dispozitiv.

Timișoara, la 13 Mai 1932.

Gh. Pavelescu m. p. președinte raportor, Gh. Miclea m. p. cons. Gh. Lambrino m. p. cons. V. Niculescu m. p. grefier.

COMITETUL CENTRAL DE REVIZUIRE

14. Octombrie 1931.

Drept Interprovincial. — Materie administrativă.

Ardeal. — Apartinența comunală a copiilor minori părăsiți. — Conflict. — Competență. (Paragr. 5—18 legea ungară XII—1886; Legea ungară XXI—1901 referitoare la simplificarea procedurii administrative; Art. 44 I. pentru organizarea Comitetului Central de Revizuire și a Comitetelor Locale).

Ardeal. — Contravențiuni și contestațiuni de ordin administrativ. — Competență. (Legea ungară XXII—1886; Legea ungară XXIII—1886; Legea ungară XVII—1884; Legea ungară XXI—1901).

I. Conflictul de apartenență comunală referitoare la copii minori părăsiți, ce se ivesc între două sau mai multe comune rurale sau orașe nereședințe de județ din Transilvania, se rezolvă în primă și ultimă instanță de fond, de Comitetul Local de Revizuire în raza de competență a căruia intră acele comune rurale și orașe reședințe de județ sau municipii, sau între acestea din urmă, dacă fac parte din competența teritorială a aceluiași Comitet de Revizuire, iar dacă aceste unități administrative fac parte din raza de competență a două sau mai multe Comitete Locale de Revizuire, conflictele de apartenență se vor rezolva de Comitetul Central de Revizuire în primă și ultimă instanță de fond.

II. Chêstiunile derivând din aplicarea legilor ungare cari reglementează comerțul ambulant, chestiunile industriale, ale servitorilor, etc., se soluționează de organele administrative comunale sau județene respective, iar contestațiunile ce s'ar ivi în contra unor asemenea hotăriri sunt de competența Comitetelor Locale de Revizuire, în primă și ultimă instanță de fond când contestațiunile sunt îndreptate în contra unor hotăriri ce emană dela comunele rurale sau orașe nereședințe de județ și numai în primă instanță de fond și cu drept la Comitetul Central de Revizuire, atunci când contestațiunile sunt îndreptate în contra unor hotăriri date de organele administrative ale orașelor reședințe de județ, ale municipiilor sau ale județelor.

Pand. Săpt. 16—1932.

CURTEA DE CASAȚIE S. III-a

16 Septembrie 1931.

Contract de muncă. — Funcționar comercial.

— Concediere din serviciu. — Declarație de primirea tuturor drepturilor din partea societății. — Preaviz. (Art. 79 și 93 I. contract. de muncă din 1929; Art. 5 c. civ.).

Legea contractelor de muncă, a prevăzut o măsură de protecție a funcționarilor comerciali, în contra concedierilor injuste, la contractele de muncă, încheiate pentru o durată nedeterminată și anume denunțarea printr'un preaviz, până la 12 luni, după vechimea în serviciu a salariatului. Și, pentru că această măsură să fie eficace, s'a prevăzut că termenele de preaviz sunt obligatorii și nu pot fi reduse prin convenția părților, de unde rezultă că această dispozițiune e de ordine publică și deci este nulă convenția care deroagă dela această dispozițiune.

Această măsură de protecție este necesară salariatului numai la încheierea contractului de muncă, căci numai atunci se găsește în stare de inferioritate economică față de patron, și deci în acel moment liberă sa voință trebuie asigurată. După desființarea contractului de muncă, voința salariatului, recăpătându-și întreaga libertate, protecția legiuitorului n'ar mai fi avut rațiunea, așa încât convenția de renunțare sau reducerea preavizului intervenit după acel moment, neatingând ordinea publică, este valabilă.

(Pand. Săpt. 10—1932).

COMITETUL CENTRAL DE REVIZUIRE S. II-a

10 Iunie 1931.

Funcționari județeni. Salarizare. — Norme.

(Art. 16 st. funcț. publici; Art. 550 I. pentru organizarea administrațiunii locale).

Deși art. 550, al final, din legea pentru organizarea administrațiunii locale, în ce privește salarizarea funcționarilor județeni, prevede că salariile acestora, până se vor stabili printr'o lege generală de organizare a salariilor, vor fi cele actuale, sau cele fixate prin legi speciale, — faptul că Administrația Județului a majorat aceste salarii în bugetul întocmit nu constituie o măsură abuzivă, atâta vreme cât prin majorarea acestor salarii se ajunge la egalizarea lor cu salariile celorlalți funcționari de acelaș grad, ei, din contra, este o măsură de echitate și de justă interpretare a legilor, întrucât legiuitorul prin „salarii actuale“, nu a putut înțelege decât pe cele legale.

(Pand. Săpt. 12—1932).

CURTEA DE CASAȚIE S. III-a

28 Octombrie 1931

Contencios administrativ. — Funcționar. — Punere în retragere. — Vârsta. — Incadrare. — Termen. — Condițiuni. (Art. 146, 147, 193 I. de org. a ministerelor; Art. 36 Constituție; Art. 23 și 57 I. de org. C. F. R.; Art. 22 statutul funcționarilor publici).

Potrivit art. 203 din legea de organizare a ministerelor, funcționarii administrațiunilor centrale și exterioare ale ministerelor, cu excepția dispozițiunilor legii pentru organizarea administrațiunii locale și a legii pentru organizarea poliției generale a statului, care au vârsta de 57 ani sau 30 ani de serviciu, vor putea fi scoși la pensie din oficiu, în urma încadrărilor ce se vor face în termen de cel mult 6 luni, cu aceleași drepturi și în aceleași condițiuni ca și cum ar avea vârsta de 60 ani, sau 35 ani de serviciu. Art. 203 enumeră atât pe funcționarii cărora li se aplică prevederile sale, cât și pe funcționarii care fac excepție fără însă a vorbi ceva și despre funcționarii Regiilor Autonome. Această omisiune a legiuitorului a făcut să nască îndoială asupra chestiunii, dacă dispozițiunile art. 203 se aplică sau nu funcționarilor Regiilor Autonome. Tocmai această îndoială a determinat pe legiuitor să aducă legea din 3 Ianuarie 1930, care să lămurească dispozițiunile art. 203 din l. de org. a ministerelor, în sensul că printre funcționarii administrațiilor centrale ale Ministerelor se enumeră și cei ai Regiilor Autonome.

Legea din 3 Ianuarie 1930, fiind cu drept cuvânt o lege interpretativă ea are efect retroactiv și se aplică din momentul legii pe care o interpretează.

(Pand. Săpt. 13—1932.)

CURTEA DE CASAȚIE S. III-a

19 Septembrie 1931

Contencios administrativ. — Funcționar inamovibil. — Mutare, punere în retragere. — Termen pentru introducerea acțiuni în contencios. (Art. 4 I. contenc. ad-tiv).

Potrivit art. 4 din legea contenciosului administrativ, termenul pentru introducerea acțiunilor în contencios, curge dela publicarea în Monitorul Oficial a actului de înlocuire. Dacă un funcționar este înștiințat prin adresă formală de către autoritatea respectivă, că este transferat sau îndepărtat din funcțiune, termenul pentru introducerea acțiunii în contencios curge dela data când funcționarul a luat cunoștință, această formalitate fiind suficientă pentru satisfacerea cerințelor cuprinse în art. 4 din legea contenciosului administrativ.

(Pand. Săpt. 14—1932.)

CURTEA DE CASAȚIE S. III-a

Contencios Administrativ. — Funcționar nestabil. — Destituire. — Comisiunea de propuneri de numiri și înaintări. — Numai funcționarul stabil are dreptul la acțiune în contencios. (Art. 4, 7, 33, 12, 64 statut. funcț. publici; Art. 48, 53, 54, I. org. Min. Domenii; Art. 1, 4 și 8 I. cont. adm.).

Legea contenciosului administrativ vizează numai pe funcționarii inamovibili și stabili, legal numiți, fără a face vreo mențiune și de funcționarii nestabili, așa încât, nespunând nimic de ei, urmează că legiuitorul, a înțeles să-i excludă dela beneficiul legii, ca pe unii ce n'au prin numirea lor, nici un drept asupra funcțiunii și deci neputând să se plângă de vătămare în caz de mutare sau înlocuire, întrucât nici legea și nici chiar statutul funcționarilor, nu prevede vreo formalitate de observat, în aceste cazuri, față de ei.

(Pand. Săpt. 15 1932.)

CURTEA DE CASAȚIE S. III-a

2 Decembrie 1931

Expropriere pentru utilitate publică. — Apel contra deciziunii comisiunii de arbitri. — Complet de vacanță. — Dacă poate statua asupra unor asemenea apeluri. — Când se declară divergența. (Art. 37, 217 și 224 din legea de org. judecătorească; Art. 53 din legea de expropriere pentru utilitate publică).

Expropriere. — Daune. — Prețuire. (Art. 58 I. de expropriere pentru cauză de utilitate publică).

a) Legiuitorul organizând complete speciale pentru vacanțele mari, el a înțeles a da acestor complete puțința de a tranșa fără întârzieri posibile, litigiile urgente deferite lor pe timpul cât funcționează; și ca o consecință necesară a rolului special ce le atribuie să le dea posibilitatea de a pronunța deciziunile cu majoritate de glasuri pe baza principiului că ori de câte ori legea nu prevede un „quorum“ necesar pentru luarea unei deciziuni, majoritatea absolută decide.

În ce privește apelurile la deciziunile Comisiunii de Arbitri, în materie de expropriere, deoarece aceste apeluri se judecă de urgență și cu precădere, ele pot fi judecate de completele de vacanță, tocmai fiindcă legea de org. judecătorească dispune să li se repartizeze afacerile urgente.

b) Potrivit art. 58 din legea de expropriere pt. cauză de utilitate publică instanțele instituite de lege pentru fixarea indemnizației de expropriere sunt datorate să țină în seamă și toate daunele rezultând pentru expropriat din faptul deposedării, ceiace se poate stabili prin toate elementele de apreciere, pe care legea le arată numai enunțativ; aprecieri și constatări cari sunt chestiuni de fapt de atributul suveran al instanței de fond.

(Pand. Săpt. 14—1932.)

Stabilirea paușelului de călătorie

Ministerul de Interne cu ord. No. 13058/932. a stabilit cu începere de 1 Iulie a c. în felul următor paușalul de călătorie al notarilor:

1. Comunele ce au un venit ordinar:					
Până la	30.000	lei	vor	contribui	cu 200 lei lunar
" "	60.000	"	"	"	300 " "
" "	100.000	"	"	"	400 " "
" "	300.000	"	"	"	500 " "
Peste	300.000	"	"	"	600 " "

2. În notariatele compuse dintr'o singură comună, se va plăti notarului 2000 lei lunar.

3. Pentru fiecare grup de case, ce depinde de un notariat compus dintr'o singură comună, dar care grup este mult mai îndepărtat de comuna aparținătoare, notarul va primi 50 lei lunar în plus.

Prefectura județului Satu-Mare.

No. 11054—1932.

C O N G U R S

Se publică concurs pentru complectarea postului de notar din circumscripția notarială Boghiș devenit vacant în urma decesului titularului.

Petenții își vor înainta cererile la aceasta Prefectură cu îndeplinirea dispozițiilor art. 7 din Regulamentul Statutului funcționarilor publice până în ziua de 1 August 1932.

Satu-Mare, la 2 Iulie 1932.

Prefect: Șeful serv. administrativ:
Pop Kalmár

Prefectura județului Satu-Mare.

No. 10176—1932.

C O N G U R S

Se publică concurs pentru complectarea postului de notar din comuna Mădăraș, reînființat cu ordinul Ministerului de Interne No. 4783 P. din 7 Iunie 1932.

Petenții își vor înainta cererile la aceasta Prefectură cu îndeplinirea dispozițiilor art. 7 din Regulamentul Statutului Funcționarilor Publici, până în ziua de 1 August 1932.

Satu-Mare, la 2 Iulie 1932.

Prefect: Șeful serv. administrativ:
Pop Kalmár

INFORMAȚIUNI.

Aducem la cunoștința colegilor că redacția revistei „Administrația Română” sa mutat în Calea Moților Nr. 14, unde urmează a se trimite pe viitor orice corespondență privitoare la redacție.

* * *

La ministerul de agricultură și domenii s'au fixat următoarele taxe zootehnice:

Pentru eliberarea unui bilet de identitate: o vită mare 5 lei; o vită mică (cabaline, bovine, porci grași) 2 lei; oi, berbeci, capre și purcei slabi lei 2; miei, iezi, purcei până la 4 luni, scutiți.

Pentru tăere în abator: un bou, taur, vacă 20 lei; un mânzat sau porc gras 10; oaie, berbec, capră, porc slab și vițel 5 lei; miel, ied, purcel până la 4 luni, scutiți.

Pentru viza de vânzare: vită mare 6 lei; vită mică inclusiv porci grași, 3 lei; oi, berbeci, capre, porci slabi scutiți.

* * *

Ministerul de interne i s'a deschis un credit extra ordinar de zece milioane lei pentru ajutoarea și despăgubirile suferite de sinistrații de înecuri.

* * *

Consiliul de miniștri a prelungit termenul de plată în anuități pe timp de 20 ani, pentru islazurile atribuite comunelor, pe baza legiuirilor agrare din vechiul regat și a însărcinat pe miniștrii agriculturii, domeniilor și finanțelor cu executarea dispozițiilor de prelungire.

* * *

SUMELE DE BANI (mandate poștale, scrisori de valoare, etc.), sunt a-se trimite D-lui *Ioan Hajdeu*, casierul Uniunii, notar în Cociuba Mare, p. u. Tinca, județul Bihor.

* * *

Ministerul de Finanțe a dispus ca funcționarii cari nu vor dovedi plata impozitului global pe întreg semestrul întâi al anului 1932 să nu fie trecuți în statele de plată.

PRESIDIUL FACE CĂLDUROS APEL și roagă pe toți membrii Uniunii să achite taxele și abonamentul revistei, căci altfel orice activitate va stagna. Cei cari doresc ca „ADMINISTRAȚIA ROMÂNĂ” să existe și să prospereze, au datoria să nu întârzie achitarea abonamentelor lor și să colaboreze la revistă. Cu primul curier trimiteți prin mandat poștal, pe adresa casierului nostru costul abonamentului.

* * *

Ministerul de Finanțe a dispus ca conform art. 184 din Legea monopolului vânzării spiritului și beuturilor spirtoase toate rezultatele licitării, arândării dreptului de cârciumi în comunele rurale să fie înaintate spre aprobare Serviciului regional al Monopolului, iar nu Oficiului Central de licitații.

* * *

Ministerul de Interne a dispus ca colectarea cu condiții pantahuze nu se poate face numai cu aprobarea Ministerului Muncii, Săn. și Ocr. Sociale.

* * *

Ministerul de Interne a dispus ca mutarea funcționarilor, după cerere, unul în locul celuilalt, se va putea face fără avizul comisiunii speciale de pe lângă Ministerul de Finanțe.

* * *

Ministerul de Interne a dispus organelor administrative în subordinul, să nu admită vânzarea vitelor în târguri, dacă acei cari le aduc nu vor poseda toate actele în regulă pentru acele vite.

* * *

Timbrele mobile fiscale cu efigia Regelui Ferdinand I aflate în comerț se retrag definitiv din circulație pe ziua de 1 Iunie 1932.

Ele vor putea fi preschimbate cu cele din noua emisiune până la data de 1 Aug. 1932.

Contribuiți la fondul pentru:

Căminul Notarilor

Recomandăm cu toată căldura, fiind de strictă necesitate în exercitarea corectă a atribuțiunilor de ordin administrativ lucrarea

Repertoriul legilor și regulamentelor (1862—1931)

de **D. Ieșan**, subdirector general în Ministerului de Interne. Cu ajutorul acestei lucrări vom putea afla în Monitorul Oficial orice lege care ne trebuie. Această lucrare nu trebuie să lipsească din nici un birou. Cartea este tipărită în bune condiții tipografice și costă 250 lei. Se poate comanda dela autor.

A V I Z

Aduc la cunoștința Domnilor Colegi, că mai posed câteva exemplare din

Calendarul Notarului

pe cari, având în vedere timpul înaintat și împrejurările financiare actuale, le vând cu preț scăzut de 150 lei pro buc., în care sumă sunt socotite și cheltuelile poștale și de ambalaj.

Ioachim Sas notar, Slatina-Timiș
jud. Severin.

Dlor Notari, Primari și Casieri

Procurați tabloul impozitului proporțional, pe facturi și pe salarii. Costul uoui exemplar 25 Lei și speșele poștale. Se poate comanda la **D-l Iuliu Bernath**, contabil la Administrația Jud. Cluj.

A apărut! un studiu complet despre A apărut! **„BUGETELE COMUNALE“** **„Veniturile și cheltuelile comunale“**

Studiu asupra preparării, votării, aprobării, executării, și controlul bugetelor comunale și asupra tuturor veniturilor și cheltuelilor comunale, împreună cu legile, regulamentele, jurnalele Consiliilor de Miniștrii, ordine ministeriale și date statistice referitor la finanțele comunale.

Costul unui volum de 285 pagini Lei 250

Se poate procura cu ramburs la autor: **Romul Gh. Pop** doctor în drept, avocat, fost ajutor primar al Municipiului **Oradea**, Str. I. C. Brătianu No. 2.

Din trecutul Neamului Nostru

Istoria Românilor pe înțelesul tuturor. Este o admirabilă lucrare de istorie populară, care nu poate lipsi de pe masa nici unui român. De vânzare la **Profesorul Andrei Crăciun**, **Oradea**, **Bulevardul Regele Ferdinand No. 12.** Prețul 150 Lei. La comandă se expediază în contra ramburs.

Recomandăm cu toată căldura fiind de strictă necesitate în exercitarea corectă a atribuțiunilor de ordin administrativ atât Domnilor notari secretarii comunal, jandarmi cât și oricărui funcționar administrativ lucrarea

Codul Administrației Rurale

Volumul I. cuprinzând peste 700 pagini, de Ș. Constantinescu, notar, Joseni Buzău.

Prețul e de Lei 180, trimițându-se și după primirea unui accont de 50 Lei de exemplar. — La fiecare exemplar se anexează câte o factură de descărcare în cazul când se procură pe seama primăriei, etc. — Adresați comenzile la autor în *Joseni Buzău*.

Cine primește un număr se consideră abonat.

Administrația Română
Organul Uniunii Generale a Notarilor din România
Cluj, Calea Motoilor 14.

Dlui Notar

Comuna _____

P. U. _____

Județul _____